

Analiza gotowości dziecka do podjęcia nauki w szkole

PEDAGOGICZNA

DIAGNOZA PRZEDSZKOLNA

**KURATORIUM OŚWIATY
W BYDGOSZCZY**

Diagnoza rozwoju dziecka
w planowaniu pracy wychowawczo-dydaktycznej
w przedszkolu, w oddziałach przedszkolnych,
w innych formach wychowania przedszkolnego:
w zespołach i punktach

PAŹDZIERNIK-2011

KURATORIUM OŚWIATY
W BYDGOSZCZY

MINISTERSTWO
EDUKACJI
NARODOWEJ

Rozporządzenie
Ministra Edukacji Narodowej
z dnia 23 grudnia 2008 r.
w sprawie podstawy programowej wychowania
przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w
poszczególnych typach szkół
(Dz. U. z 2009 r. Nr 4, poz. 17)

Zadania nauczycieli wynikające z podstawy programowej wychowania przedszkolnego

- Prowadzenie **obserwacji pedagogicznych** mających na celu poznanie możliwości i potrzeb rozwojowych dzieci oraz dokumentowanie tych obserwacji.
- Przeprowadzenie **analizy gotowości** dziecka do podjęcia nauki w szkole podstawowej (**diagnozy przedszkolnej**), z początkiem roku poprzedzającego rozpoczęcie przez dziecko nauki w klasie I szkoły podstawowej.

Co powinien wiedzieć
o przebiegu diagnozy przedszkolnej dyrektor
przedszkola oraz szkoły

Definicja

Diagnoza to: „rozpoznanie jakiegoś stanu rzeczy i jego tendencji rozwojowych na podstawie jego objawów i w oparciu o znajomość ogólnych prawidłowości.

/S. Ziemski „Problemy dobrej diagnozy”/

Kogo obejmuje diagnoza

dzieci pięcioletnie
dzieci sześćioletnie

Czemu służy diagnoza

Zgromadzenie informacji, które mogą pomóc:

- **rodzicom** w poznaniu stanu gotowości swojego dziecka do podjęcia nauki w szkole podstawowej, aby mogli je w osiąganiu tej gotowości, odpowiednio do potrzeb, **wspomagać**;
- **nauczycielowi przedszkola** przy opracowaniu **indywidualnego programu wspomagania i korygowania rozwoju dziecka**, który będzie realizowany w roku poprzedzającym rozpoczęcie nauki w szkole podstawowej;
- **pracownikom poradni psychologiczno-pedagogicznej**, do której zostanie skierowane dziecko w razie potrzeby **pogłębionej diagnozy** związanej ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

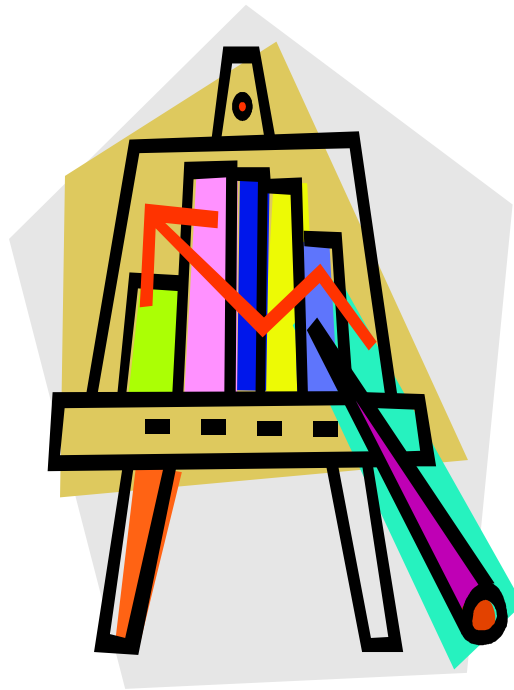
Jaką wiedzę i umiejętności powinien posiadać nauczyciel w procesie diagnozowania

- * **wiedzę z psychologii rozwojowej**
- * **wiedzę z metodologii badań**
- * **wiedzę z metodyki wychowania przedszkolnego**

Procedura diagnozowania dzieci

- **I etap: diagnoza wstępna** – nauczyciel precyzuje zaobserwowane możliwości i potrzeby wychowanka, określa jego potencjał, a następnie formułuje kierunki pracy z dzieckiem np. wyrównanie deficytów, rozwijanie uzdolnień. Do przyjętych kierunków dostosowuje sposoby pracy z dzieckiem.
- **II etap: diagnoza etapowa** – to porównanie z diagnozą wstępną. Nauczyciel ewaluje przyjęte kierunki pracy z dzieckiem, określa efekty. Uzyskane wyniki będą miały wpływ na pracę z wychowankiem w dalszym czasie.
- **III etap: diagnoza końcowa** – analiza umiejętności dziecka, ustalenie końcowych efektów rocznej pracy.

Diagnoza – krok po kroku

Krok 1. Czynności organizacyjne:

- ustalenie terminu i warunków przeprowadzenia obserwacji - prowadzone przez dwa tygodnie, obserwowanie nie więcej niż 10 dzieci,
- analiza arkusza diagnostycznego - zapoznanie ze sposobem i interpretacją wyników,
- przygotowanie materiałów i pomocy potrzebnych do przeprowadzenia obserwacji.

Krok 2. Obserwacja dzieci zgodnie z przyjętymi zasadami.

Krok 3. Diagnoza wstępna przeprowadzona na podstawie:

- obserwacji z zastosowaniem narzędzia diagnostycznego np. arkusza obserwacji,
- rozmowy z dzieckiem, rodzicami, specjalistami,
- analizy wytworów działalności dziecięcej.

Krok 4. Analiza jakościowa i ilościowa wyników wstępnej diagnozy oraz interpretacja wyników.

Krok 5. Informacja dla rodziców o wynikach diagnozy wstępnej.

Krok 6. Wspieranie dzieci w osiągnięciu gotowości szkolnej polegającej na codziennej pracy wychowawczo - dydaktycznej oraz **opracowanie i realizacja** dla dziecka wymagającego dodatkowego wsparcia pedagogicznego, **indywidualnego programu wspomagania i korygowania rozwoju.**

- **Krok 7.** Diagnoza etapowa przeprowadzona na podstawie:
 - obserwacji z zastosowaniem narzędzia diagnostycznego np. arkusza obserwacji,
 - rozmowy z dzieckiem, rodzicami, specjalistami,
 - analizy wytworów działalności dziecięcej.

Krok 8. Analiza jakościowa i ilościowa wyników diagnozy etapowej oraz interpretacja wyników i określenie kierunków dalszych działań.

Krok 9. Wspieranie dzieci w osiągnięciu gotowości szkolnej polegającej na codziennej pracy wychowawczo - dydaktycznej oraz realizowaniu działań wspomagających zgodnie z harmonogramem indywidualnego programu z uwzględnieniem modyfikacji po diagnozie wstępnej.

Krok 10. Diagnoza końcowa - analiza jakościowa i ilościowa wyników diagnozy końcowej, ocena stopnia gotowości szkolnej dziecka.

Krok 11. Informacja dla rodziców o stanie gotowości szkolnej dziecka.

Proponowany terminarz diagnozowania dzieci

1. diagnoza wstępna – wrzesień - październik
2. poinformowanie rodziców o wynikach diagnozy wstępnej - październik
3. skonstruowanie indywidualnych programów wspomagania i korygowania rozwoju dla dzieci wymagających dodatkowego wsparcia pedagogicznego – październik/listopad
4. wspieranie dzieci w osiągnięciu gotowości szkolnej polegającej na codziennej pracy wychowawczo - dydaktycznej realizowanie działań wspomagających zgodnie z harmonogramem indywidualnych programów – listopad/kwiecień
5. diagnoza etapowa – styczeń
6. diagnoza końcowa – kwiecień/maj
7. przekazanie rodzicom informacji o stanie gotowości szkolnej – kwiecień/maj

Praca z dzieckiem po diagnozie

- skonstruowanie indywidualnych programów wspomagania i korygowania rozwoju dzieci – październik/listopad
- prowadzenie zajęć indywidualnych z dzieckiem w przedszkolu (w ranku i po południu)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ

z dnia 17 listopada 2010 r.

**w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy
psychologiczno-pedagogicznej
w publicznych przedszkolach,
szkołach i placówkach**

- **Nowością** w procesie diagnozowania umiejętności dzieci i dostosowania kierunków pracy do wyników diagnozy jest **zespołowy** aspekt czynności podejmowanych przez nauczycieli i specjalistów, rozszerzające dotychczas prowadzone działania.
- Nauczyciele po przeprowadzeniu diagnozy, w przypadku stwierdzenia, że **dziecko wymaga objęcia pomocą psychologiczno-pedagogiczną**, informują o tym niezwłocznie dyrektora, ten **powołuje zespół**, którego zadaniem jest ustalenie zakresu, w jakim dziecko wymaga pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Rozszerzenie działań

1 lutego 2011 r. weszło w życie rozporządzenie MEN z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.

Pomoc psychologiczno-pedagogiczna na nowych zasadach obowiązuje od roku szkolnego **2011/2012**

Rodzaje programów

- 1. INDYWIDUALNY PROGRAM WSPOMAGANIA I KORYGOWANIA ROZWOJU DZIECKA**
- 2. INDYWIDUALNY PROGRAM EDUKACYJNO -TERAPEUTYCZNY - IPET**
- 3. KARTA INDYWIDUALNYCH POTRZEB UCZNIĄ - KIPU**
- 4. PLAN DZIAŁAŃ WSPIERAJĄCYCH - PDW**

Dla kogo program

1. INDYWIDUALNY PROGRAM WSPOMAGANIA I KORYGOWANIA ROZWOJU DZIECKA - dla dziecka po diagnozie przedszkolnej wymagającego wsparcia pedagogicznego.

Dla kogo program

2. INDYWIDUALNY PROGRAM EDUKACYJNO –TERAPEUTYCZNY - IPET

- dla dziecka z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego.

3. KARTA INDYWIDUALNYCH POTRZEB UCZNIĄ - KIPU

- dla dziecka z orzeczeniem o potrzebie indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego
- dla dziecka z orzeczeniem o potrzebie indywidualnego nauczania wydanym przez publiczną poradnię psychologiczno-pedagogiczną
- dla dziecka z opinią poradni psychologiczno-pedagogicznej
- dla dziecka po diagnozie przedszkolnej.

4. PLAN DZIAŁAŃ WSPIERAJĄCYCH - PDW

- dla dziecka z orzeczeniem o potrzebie indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego
- dla dziecka z orzeczeniem o potrzebie indywidualnego nauczania wydanym przez publiczną poradnię psychologiczno-pedagogiczną
- dla dziecka z opinią poradni psychologiczno-pedagogicznej
- dla dziecka po diagnozie przedszkolnej.

Publikacja pt. „Diagnoza przedszkolna” jest wynikiem współpracy Kuratorium Oświaty w Bydgoszczy i Kujawsko-Pomorskich Centrów Edukacji Nauczycieli województwa kujawsko-pomorskiego. Mamy nadzieję, że informacje zawarte w tej publikacji pozwolą lepiej zrozumieć istotę diagnozy przedszkolnej i skutecznie ją przeprowadzić.

DIAGNOZA PRZEDSZKOLNA

KURATORIUM OŚWIATY W BYDGOSZCZY
KUJAWSKO-POMORSKIE CENTRUM EDUKACJI NAUCZYCIELI
w Bydgoszczy, Toruniu, Włocławku

Bydgoszcz 2011

Należy pamiętać, że....

**każde dziecko, które rozpoczyna edukację szkolną,
charakteryzuje się zróżnicowanym poziomem
posiadanej wiedzy i umiejętności
oraz indywidualnymi cechami osobowościowymi.**

Dlatego nauczyciele muszą podjąć działania, mające na celu **indywidualizowane wspomaganie rozwoju** każdego ucznia, stosownie do jego potrzeb i możliwości. Uczniom z niepełnosprawnościami, w tym uczniom z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim, nauczanie należy **dostosować** do ich możliwości psychofizycznych oraz tempa uczenia się.

Istotne jest, aby nauczyciel szkoły, na początku roku szkolnego, przeprowadził **diagnozę wstępną**. Dzięki niej uzyska informacje dotyczące funkcjonowania ucznia. Dokonując aktualnej oceny poziomu rozwoju dziecka, wychowawca (podczas codziennych zajęć szkolnych), określi mocne strony i obszary, w których uczniowi należy pomóc. Uzyskane wyniki będą przydatne do zaplanowania indywidualnej pracy z każdym uczniem w klasie.

Nieodzownym elementem dalszych działań nauczyciela, będzie przeprowadzenie **diagnozy okresowej (etapowej)** i **końcowej** z wykorzystaniem narzędzi badawczych opracowanych przez nauczycieli szkoły lub dostępnych na rynku księgarskim. Rzetelne prowadzenie diagnozy, daje możliwość całościowego spojrzenia na postępy ucznia i ułatwia analizę postępów wychowanka w realizacji podstawy programowej.

KURATORIUM OŚWIATY
W BYDGOSZCZY

Opracowanie: Krystyna Karpińska, Barbara Szczepkowska